

02.10.011.005.001.001

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΡΗΜΗ (καθαρά) (φωτ 512)
19.10.2021
1510
Pwa

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

109349

ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΑΠΟΦΘΗΚΕ
18 ΟΚΤ. 2021
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

18/10/21

ΤΗΛ.: 22409502 - 22409507
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 30/09/2021

ΑΙΤΗΤΗΣ: ΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΛΟΥΚΑ & ΑΛΛΟΙ ΓΙΑ BIOLAND PROJECT 36 LTD
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΛΕΩΦ.ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ 3
7102 ΛΑΡΝΑΚΑ

ΑΡ.ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΛΕΥ/00992/2018 ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡ.ΛΗΨΕΩΣ: 6/06/2018
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Φ/Σχ: 28 24

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ: 1ΜW

Αρ.Τεμ.: 210

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΚΑΤΩ ΚΟΥΤΡΑΦΑΣ

Τμήμα: 0

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται πιο πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιοδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σ' αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των όρων του Παραρτήματος που επισυνάπτεται.

Κοιν.: Έπαρχο Λευκωσίας,
Δισκή Τ. Περιβάλλοντος,
Έπαρχιακό Παταρχό Μουσ
Τ. Πολεοδ. & Οικισμ.

(ΥΠ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

ΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ

Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
2. Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβλάπτονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της αποφάσεως, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στηνπιο πάνω προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
3. Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας(Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Κ.Δ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/00992/2018

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : Κος ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΛΟΥΚΑ & ΑΛΛΟΙ ΓΙΑ BIOLAND PROJECT 36 LTD

- (500) Η παρούσα πολεοδομική άδεια αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1ΜW στο τεμάχιο με αρ. 210, Φ.Σχ. 28/24 στον Κάτω Κουτραφά.
- (501) Η άδεια αυτή είναι περιορισμένης χρονικής διάρκειας και ισχύει για όση περίοδο θα ισχύει η άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του φωτοβολταϊκού πάρκου που θα εκδοθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ). Η παράταση της ισχύος της άδειας αυτής θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα υπάρχει σε ισχύ άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΡΑΕΚ, η οποία να καλύπτει χρονική περίοδο εντός της πιστοποιημένης διάρκειας ζωής του βασικού εξοπλισμού του πάρκου. Η σχετική αίτηση για παράταση της ισχύος της παρούσας προσωρινής άδειας θα πρέπει να υποβληθεί 3 μήνες πριν από τη λήξη της και η αιτούμενη διάρκειά της να συμπίπτει με εκείνη της σχετικής άδειας που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ.
- (502) Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο δεν εκδοθεί άδεια κατασκευής του σταθμού και στη συνέχεια άδεια λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του φωτοβολταϊκού πάρκου από τη ΡΑΕΚ, η παρούσα άδεια παύει αυτόματα να ισχύει.
- (503) Σε περίπτωση διακοπής της παραγωγής ενέργειας ή λειτουργίας του φωτοβολταϊκού πάρκου ή λήξης της άδειας λειτουργίας / παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του πάρκου που θα εκδοθεί από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), όλες οι εγκαταστάσεις του συστήματος να αποξηλωθούν και απομακρυνθούν και να γίνει αποκατάσταση του τοπίου μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, σύμφωνα με τις οδηγίες του Έπαρχου Λευκωσίας
- (504) Να μην αρχίσουν οποιεσδήποτε εργασίες για την υλοποίηση της ανάπτυξης πριν την έκδοση της σχετικής άδειας από την Αρμόδια Αρχή με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο.
- (505) Η ανάπτυξη να εκτελεστεί σύμφωνα με τα εγκριμένα σχέδια και στη θέση που δείχνεται στο εγκριμένο χωροταξικό σχέδιο.
- (506) Σε καμία περίπτωση οποιοδήποτε μέρος των οικοδομών ή και των εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου (πλαίσια) ή επιχωμάτωσης, σε ύψος μεγαλύτερο από 1.20μ. από τη στάθμη του φυσικού συνεχόμενου εδάφους, να ανεγερθεί / εκτελεστεί σε απόσταση μικρότερη από 6.00μ. από τα σύνορα του τεμαχίου εκτός από τις περιπτώσεις όπου ειδικά αναγράφεται διαφορετικά πάνω στα εγκριμένα σχέδια ή περιγράφεται σε άλλο όρο της άδειας.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/00992/2018

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : Κος ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΛΟΥΚΑ & ΑΛΛΟΙ ΓΙΑ BIOLAND PROJECT 36 LTD

- (507) Η περίφραξη να γίνει σύμφωνα με τα εγκριμένα σχέδια και η θέση της να είναι εκείνη που δείχνεται στο εγκριμένο χωροταξικό σχέδιο. Η Επιτροπή Αναδοσμού Κάτω Κουτραφά δεν δεσμεύεται ότι τα σύνορα των νέων τεμαχίων θα συμπίπτουν με τα υφιστάμενα σύνορα του τεμαχίου ή την περίφραξη που θα κατασκευαστεί.
- (508) Αν παραστεί ανάγκη για μετακίνηση μέρους της περίφραξης ή και απομάκρυνση μέρους των εγκαταστάσεων ή και αποκατάσταση του εδάφους του επηρεαζόμενου τεμαχίου κατά την εφαρμογή του αναδοσμού, αυτά θα γίνουν με έξοδα του ιδιοκτήτη / των ιδιοκτητών.
- (509) Να διαμορφωθεί και να διατηρείται στο τεμάχιο χώρος για τη στάθμευση τουλάχιστον 1 αυτοκινήτου για τις ανάγκες της ανάπτυξης, ως υποδεικνύεται στο εγκριμένο χωροταξικό σχέδιο.
- (510) Οι κατασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση της ανάπτυξης να μην επηρεάσουν καθ' οποιονδήποτε τρόπο ξένα τεμάχια, παρακείμενες ιδιοκτησίες και τους εγγεγραμμένους δημόσιους δρόμους.
- (511) Να τηρηθούν όλοι οι όροι και απαιτήσεις που τίθενται στη σχετική άδεια Εξαίρεσης που εκδίδεται από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) για την κατασκευή Φωτοβολταϊκού Πάρκου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1, η σχετική Εξαίρεση).
- (512) Να υλοποιηθούν / τηρηθούν οι όροι της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης και της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης που εκδόθηκε από το Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, ο οποίος και θα παρακολουθεί την εφαρμογή τους (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2).
- (513) Να ικανοποιηθούν οι όροι και απαιτήσεις της Α.Η.Κ., η οποία και θα παρακολουθεί την υλοποίηση τους (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3, η σχετική επιστολή).
- (514) Πριν την έναρξη εργασιών ή λειτουργίας της ανάπτυξης να εξασφαλιστούν οποιεσδήποτε άλλες άδειες ή εγκρίσεις απαιτούνται σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο Νόμο.
- (515) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των εγκριμένων σχεδίων της παρούσας πολεοδομικής άδειας και των όρων που τίθενται σε αυτή, θα υπερισχύουν οι όροι της άδειας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΔΕΥ/00992/2018

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ : Κος ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΛΟΥΚΑ & ΑΛΛΟΙ ΓΙΑ BIOLAND PROJECT 36 LTD

(α) Η αίτηση δεν έχει αξιολογηθεί σε σχέση με θέματα που αφορούν πρόνοιες νομοθεσιών άλλων από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.

(γ) Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση των εγκριμένων με την παρούσα πολεοδομική άδεια σχεδίων, λόγω εφαρμογής των Οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων / Υπηρεσιών, για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Άδειας / Έγκρισης, να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.

(ΥΠ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

(Εβελυν Κυπριανού)
για Διευθυντή
Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΘΒ/ΚΧΓ
30.09.2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ρυθμιστική αρχή
ενέργειας κύπρου
cyprus energy
regulatory authority

Αρ. Εξάιρεσης: Ε1937-2018 (Π1)*

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2018**

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

**ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΙΣΧΥΟΣ
ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΑΠΟ ΑΔΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΣΤΑΘΜΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ
ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ**

Η ΡΑΕΚ δυνάμει των εξουσιών της παρατείνει την ισχύ της υφιστάμενης Εξάιρεσης από Άδεια της εταιρείας:

**BIOLAND PROJECT 36 LTD
(ΗΕ 375833)**

ΗΜΕΡ. ΕΝΑΡΞΗΣ : 20.04.2018
ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ : 31.12.2019
ΕΓΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ : 1 MW_p
ΛΗΞΗ ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΆΔΕΙΑΣ (Π1) : 31.12.2024

Δρ. Ανδρέας Πουλλικκός
Πρόεδρος

Φίλιππος Φιλίππου
Αντιπρόεδρος

Νεόφυτος Χατζηγεωργίου
Μέλος

Σημ: Η παρούσα παράταση της Ισχύος της άδειας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αρχικά εκδοθείσας Εξάιρεσης από άδεια

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ
ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2003 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2015 (ΑΡΘΡΑ 6.3 ΚΑΙ 6.4 ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ
92/43/ΕΟΚ)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ
ΛΕΥ/00992/2018

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1 ΜWP
ΣΤΟΝ ΚΑΤΩ ΚΟΥΤΡΑΦΑ

ΖΩΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΖΕΠ) «ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΤΣΑ – ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ» -
«CY2000014»

Αρ. Φακέλου
02.15.003.001
02.15.004.015.001

Μάιος, 2021

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγή.....	3
2	Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση.....	3
3	Διαδικασία Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.....	3
4	Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δικτύου Natura 2000	4
4.1	Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής	4
4.2	Στόχοι διατήρησης της περιοχής Δικτύου Natura 2000	4
4.3	Χαρακτηριστικά περιοχής μελέτης.....	5
4.4	Καταγραφές Πτηνοπανίδας	5
5	Επιπτώσεις από την υλοποίηση της ανάπτυξης στο Δίκτυο Natura 2000	7
5.1	Εκπομπή Θορύβου	7
5.2	Απώλεια Ενδιαιτημάτων	7
5.3	Απώλεια ειδών πτηνοπανίδας	7
5.4	Συναθροίστηκες επιπτώσεις.....	8
6	Συμπεράσματα	8
7	Παραρτήματα.....	10
7.1	Παράρτημα 1: Χωροθέτηση προτεινόμενου έργου σε σχέση με την NATURA 2000. Με πράσινο είναι η NATURA 2000 και με κόκκινο είναι το τεμάχιο	10
7.2	Παράρτημα 2: Απόψεις μελών Ad-Hoc Επιτροπής	11
7.3	Παράρτημα 3: Κατασκευασμένα/αδειοδοτημένα Φωτοβολταϊκά Πάρκα στην ευρύτερη περιοχή μελέτης. Με πράσινο είναι η NATURA 2000, με κόκκινο το υπό εξέταση τεμάχιο, με κίτρινο τα αδειοδοτημένα Φωτοβολταϊκά Πάρκα, με πορτοκαλί οικιστικές περιοχές, με μπλε 2 μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες και με λιλά διάφορα άλλα έργα.....	30
7.4	Παράρτημα 4: Περιγραφή Προτεινόμενης Περιφέρειας.....	31

1 Εισαγωγή

Η εταιρεία «Bioland Energy Ltd» κατέθεσε την πολεοδομική αίτηση ΛΕΥ/00992/2018 η οποία αφορά κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος 1 MW στα διοικητικά όρια Κάτω Κουτραφά.

Στα πλαίσια της εξέτασης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εκπονήθηκε και κατατέθηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 και για να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις στα είδη του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ (Οδηγία των Πτηνών), αφού η προτεινόμενη χωροθέτηση του έργου είναι πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014».

2 Χαρακτηριστικά του έργου και χωροθέτηση

Η αίτηση ΛΕΥ/00992/2018 αφορά το τεμάχιο 210 στο φύλλο/σχέδιο 28/24 στον Κάτω Κουτραφά το οποίο εμπίπτει σε πολεοδομική ζώνη Γ3.

Η συνολική έκταση του τεμαχίου είναι 15,331 μ² εκ των οποίων τα 10,707.45 μ² θα καλυφθούν από τις υποδομές και τα φωτοβολταϊκά πλαίσια.

Η χωροθέτηση είναι πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014» που έχει καθοριστεί ως NATURA 2000 επειδή φιλοξενεί είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ.

Το Παράρτημα 1 δείχνει την χωροθέτηση του έργου σε σχέση με την NATURA 2000.

3 Διαδικασία Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης

Η μελέτη ειδικής οικολογικής αξιολόγησης απαιτείται με βάση το Άρθρο 6 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για διατήρηση των φυσικών οικοτόπων, και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, καθώς και το Άρθρο 16 των περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμων του 2003 μέχρι 2015, για προτεινόμενα έργα τα οποία δύναται να επηρεάσουν περιοχή του Δικτύου Natura 2000 και δεν είναι άμεσα συνδεδεμένα με τους στόχους διατήρησης και διαχείρισης της περιοχής.

Η μελέτη ειδικής οικολογικής αξιολόγησης κατατέθηκε τον Οκτώβριο 2020 και η Ad-Hoc επιτροπή εξέτασε το θέμα σε συνεδρία στις 14 Δεκεμβρίου 2020. Η Επιτροπή απαρτιζόταν από εκπρόσωπους του Τμήματος Περιβάλλοντος, Τμήματος Δασών, του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών, της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΟΠΟΚ), του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου και του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cyprica).

Για την διαμόρφωση των συμπερασμάτων, έχουν ληφθεί υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα στοιχεία της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης που αφορούν τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ

- Οι εξειδικευμένες γνώσεις και οι απόψεις των μελών της Επιτροπής και οι απόψεις που υποβάλλαν (Παράρτημα 2)
- Οι άμεσες και έμμεσες αρνητικές επιπτώσεις του έργου στην περιοχή, τόσο κατά την κατασκευή όσο και κατά τη λειτουργία του
- Οι αθροιστικές και συσσωρευτικές επιπτώσεις από άλλα έργα στην περιοχή
- Το Διαχειριστικό Σχέδιο της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος»
- Το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων της Ζώνης Ειδικής Προστασίας «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος»

4 Χαρακτηριστικά της περιοχής του Δικτύου Natura 2000

4.1 Είδη χαρακτηρισμού της περιοχής

Σύμφωνα με το Τυποποιημένο Έντυπο Δεδομένων (Standard Data Forms) τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014» είναι αποκλειστικά πτηνά και είναι τα ακόλουθα (Πίνακας 1).

Πίνακας 1: Είδη καθορισμού της περιοχής «Ποταμός Παραμαλιού – CY5000009»

A/A	Κωδικός	Είδος
1.	A093	<i>Coracias garrulus</i>
2.	A024	<i>Lullula arborea</i>
3.	A231	<i>Burhinus oedipnemos</i>
4.	A026	<i>Lanius nubicus</i>
5.	A103	<i>Emberiza caesia</i>
6.	A514	<i>Oenanthe cyriaca</i>
7.	A230	<i>Sylvia melanothorax</i>

4.2 Στόχοι διατήρησης της περιοχής Δικτύου Natura 2000

Το διαχειριστικό σχέδιο της περιοχής αναφέρει τους εξής στόχους διατήρησης:

- α) Διατήρηση της ΖΕΠ σε ευνοϊκό καθεστώς διατήρησης, μέσω της κατάλληλης προστασίας και διαχείρισης των ενδιατημάτων των ειδών χαρακτηρισμού: Κράγκα *Coracias garrulus*, Πευκοτρασιήλα *Lullula arborea*, Τρουλλουριά *Burhinus oedipnemos*, Δακκανούρα *Lanius nubicus*, Σιταροπούλλι *Emberiza caesia*, Σκαλιφούρτα *Oenanthe cyriaca* και Τρυπομάζη *Sylvia melanothorax*.
- β) Διατήρηση της παρουσίας των φωλεάζοντων αλλά και των μεταναστευτικών και διαχειμαζόντων πληθυσμών των ειδών που ανήκουν ή όχι στο Παράρτημα I, με επίκεντρο τα ακόλουθα είδη: Νυκτοπούλι *Caprimulgus europaeus*, Δενδροβάτης *Certhia brachydactyla dorothea*, Πέμπτεσος *Parus ater cypriotes*, Φραγκολίνα *Francolinus*, Διπλοσιάχινο *Accipiter gentilis*, Θουπί *Otus scops cyprius* και Κίσσα *Garrulus glandarius glaszneri*, τα οποία φωλιάζουν στη ΖΕΠ, και τα αποδημητικά αρπακτικά *Pernis apivorus* (Μελισσοσιάχινο) *Milvus migrans* (Γυπογεράκα), *Circus aeruginosus* (Βαλτοσιάχινο), *Circus cyaneus* (Ορνιθοσιάχινο), *Circus macrourus* (Ασπροσιάχινο), *Circus pygargus* (Καμποσιάχινο), *Falco naumanni* (Κίρκινέζι) και *Falco vespertinus* (Μαυροφάλκονο).

- γ) Δημιουργία και ενίσχυση της υποστήριξης για τη διατήρηση της ΖΕΠ Ατσάς – Αγ. Θεοδώρου, από την τοπική κοινότητα και το κοινό γενικότερα, μέσω ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των επισκεπτών στην περιοχή αλλά και με την ενθάρρυνση και στήριξη της έρευνας.

4.3 Χαρακτηριστικά περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης είναι σε απόσταση 220 μ από την ΖΕΠ. Τα κύρια είδη που καταλαμβάνουν την περιοχή είναι σιτηρά χωρίς κάποια φυσική βλάστηση.

Δεν έχει καταγραφεί κάποιος οικοτόπος του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας των οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ.

Στην περιοχή μελέτης δεν έχει εντοπιστεί είδος φυτού που περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο Χλωρίδας της Κύπρου ή στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Ένα είδος από τις καταγραφές, το *Paraver parhium* είναι ενδημικό είδος της Κύπρου. Δεν υπάρχουν δασικά δέντρα εντός του τεμαχίου.

4.4 Καταγραφές Πτηνοπανίδας

Οι καταμετρήσεις πεδίου πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Αύγουστο 2019 - Οκτώβριο 2019, Δεκέμβριο 2019 – Ιανουάριο 2020 και Φεβρουάριο 2020 - Ιούνιο 2020.

Συνολικά 32 είδη πουλιών καταγράφηκαν στις επιτόπου επισκέψεις στην ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη έργου (Πίνακας 2), εκ των οποίων 8 είναι είδη που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ.

4 από τα είδη καθορισμού της περιοχής καταγράφηκαν στις επισκέψεις πεδίου περιλαμβανομένου και του ενδημικού *Sylvia melanothorax*.

Πίνακας 2: Είδη πτηνοπανίδας που καταγράφηκαν στις επιτόπου επισκέψεις

A/A	Επιστημονική Ονομασία	Προστατεύεται από Οδηγία για τα Πουλιά 2009/147/ΕΥ
1.	<i>Alauda arvensis</i>	
2.	<i>Alectoris chukar</i>	
3.	<i>Anthus pratensis</i>	
4.	<i>Apus apus</i>	
5.	<i>Burhunius oediconemus*</i>	√
6.	<i>Carduelis carduelis</i>	
7.	<i>Chloris chloris</i>	
8.	<i>Circus aeruginosus</i>	√
9.	<i>Circus cyaneus</i>	√
10.	<i>Circus pygargus</i>	√
11.	<i>Cisticola juncidis</i>	
12.	<i>Columba palumbus</i>	
13.	<i>Coracias garulus*</i>	√
14.	<i>Corvus corvix</i>	
15.	<i>Corvus monedula</i>	
16.	<i>Coturnix coturnix</i>	

17.	<i>Emberiza calandra</i>	
18.	<i>Falco tinnunculus</i>	
19.	<i>Falco vespertinus</i>	√
20.	<i>Francolinus francolinus</i>	
21.	<i>Fringilla coelebs</i>	
22.	<i>Galerida cristata</i>	
23.	<i>Hirundo rustica</i>	
24.	<i>Lanius nubicus*</i>	√
25.	<i>Linaria cannabina</i>	
26.	<i>Merops apiaster</i>	
27.	<i>Motacilla alba</i>	
28.	<i>Motacilla flava flava</i>	
29.	<i>Parus major</i>	
30.	<i>Passer domesticus</i>	
31.	<i>Passer hispaniolensis</i>	
32.	<i>Phylloscopus collybita</i>	
33.	<i>Pica pica</i>	
34.	<i>Saxicola torquatus rubicola</i>	
35.	<i>Serinus serinus</i>	
36.	<i>Streptopelia decaocto</i>	
37.	<i>Sylvia atricapilla</i>	
38.	<i>Sylvia conspicillata</i>	
39.	<i>Sylvia melanocephala</i>	
40.	<i>Sylvia melanothorax*</i>	√
41.	<i>Turdus philomenos</i>	
42.	<i>Upupa epops</i>	

Επιπρόσθετα καταγράφηκαν φωλιές των ακόλουθων ειδών (Πίνακας 3)

Πίνακας 3: Καταγραφές φωλιών στην περιοχή μελέτης

A/A	Επιστημονική Ονομασία	Εντός Τεμαχίου	Εκτός Τεμαχίου	Σύνολο Φωλιών
1.	<i>Alectoris chukar</i>	1	3	4
2.	<i>Burhinus oedicnemus*</i>		1	1
3.	<i>Chloris chloris</i>		1	1
4.	<i>Cisticola juncidis</i>	3	17	20
5.	<i>Corvus cornix</i>		3	3
6.	<i>Coturnix coturnix</i>		5	5
7.	<i>Emberiza calandra</i>		3	3
8.	<i>Falco tinnunculus</i>		1	1
9.	<i>Francolinus francolinus</i>		3	3
10.	<i>Galerida cristata</i>	2	6	8
11.	<i>Parus major</i>		3	3
12.	<i>Passer domesticus</i>		10	10
13.	<i>Passer hispaniolensis</i>		2	2
14.	<i>Pica pica</i>		4	4
15.	<i>Sylvia conspicillata</i>		4	4

16.	<i>Sylvia melanocephala</i>		5	5
17.	<i>Sylvia melanothorax*</i>		2	2
	Σύνολο	6	73	79

5 Επιπτώσεις από την υλοποίηση της ανάπτυξης στο Δίκτυο Natura 2000

Δυνητικές επιπτώσεις που μπορεί να εμφανιστούν κατά την κατασκευή αλλά και κατά την λειτουργία της ανάπτυξης αναφέρονται πιο κάτω.

Πιθανές είναι και οι συσσωρευτικές επιπτώσεις από τη συνολική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή.

5.1 Εκπομπή Θορύβου

Κατά το στάδιο κατασκευής θα υπάρχει υψηλή εκπομπή θορύβου επηρεάζοντας τα είδη πτηνοπανίδας που βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή μελέτης. Οι μελετητές προτείνουν, όπως τα κατασκευαστικά έργα να πραγματοποιηθούν εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου.

Οι επιπτώσεις από την εκπομπή θορύβου αναμένονται να είναι προσωρινές και να μην είναι αρνητικές μη-αναστρέψιμες με την υιοθέτηση των μέτρων μετριασμού.

5.2 Απώλεια Ενδιαιτημάτων

Κατά το στάδιο κατασκευής αναμένεται μικρή απώλεια ενδιαιτημάτων που βρίσκονται στην άμεση περιοχή μελέτης μειώνοντας τους χώρους φωλεοποίησης και τροφοληψίας των πτηνών.

Όπως φαίνεται από τις καταμετρήσεις η περιοχή μελέτης χρησιμοποιείται από ορισμένα είδη πτηνοπανίδας για τροφοληψία.

Το τεμάχιο είναι εξ ολοκλήρου καλλιέργεια και για αυτό τον λόγο οι επιπτώσεις θα είναι μικρές. Δεν θα επηρεαστούν φωλιές των ειδών χαρακτηρισμού.

Οι μελετητές αναφέρουν επίσης ότι οι κατασκευαστικές εργασίες θα γίνουν εκτός περιόδου φωλεοποίησης ώστε να μην επηρεαστούν πιθανές ενεργές φωλιές στις παρυφές του έργου.

5.3 Απώλεια ειδών πτηνοπανίδας

Οι εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας συνδέονται με δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις στην απώλεια ενδιαιτημάτων και δημιουργία εμποδίων κατά τις και κατά τις πτήσεις προς ανεύρεση τροφής και βιοτόπων.

Προτείνεται να γίνει η καλωδίωση υπόγεια. Σε περίπτωση εναέριων καλωδίων οι μελετητές προτείνουν την χρήση αντανακλαστικών σημάτων.

Το τεμάχιο βρίσκεται δίπλα από υφιστάμενες ηλεκτροδοτήσεις και καλώδια της ΑΗΚ αφού βρίσκεται μόλις 100μ από τον υφιστάμενο δρόμο Αστρομερίτη – Ευρύχου. Δεν αναμένεται ότι η ηλεκτροδότηση θα επηρεάσει τα είδη χαρακτηρισμού δεδομένου της χωροθέτησης του τεμαχίου και νοουμένου ότι η απαιτούμενη ένωση του έργου με το δίκτυο της ΑΗΚ θα γίνει υπόγεια.

5.4 Συναθροίστηκες επιπτώσεις

Κατά την εξέταση των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων από ένα έργο, θα πρέπει να εξετάζεται ο συνδυασμός με άλλα σχέδια και/ή έργα ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι σωρευτικές επιπτώσεις στο πλαίσιο της εκτίμησης του υπό εξέταση έργου.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης, αλλά και της ευρύτερης περιοχής της ΖΕΠ έχουν κατασκευαστεί ή αδειοδοτηθεί περίπου 20 Φωτοβολταϊκά Πάρκα δυναμικότητας από 0.150 MWp μέχρι 5 MWp (Παράρτημα 3) και ακόμα 5 προτεινόμενα. Μερικά από αυτά βρίσκονται πιο μακριά από την ΖΕΠ σε σχέση με το τεμάχιο και άλλα βρίσκονται από την άλλη μεριά της ΖΕΠ μακριά από το τεμάχιο.

Υπάρχει επίσης ένα μεγάλο πτηνοτροφείο και ένα μεγάλο πτηνοσφαγείο πλησίον της ΖΕΠ και 2 μεγάλες κτηνοτροφικές μονάδες εντός της ΖΕΠ.

Σύμφωνα με το διαχειριστικό σχέδιο υπάρχουν αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις εξαγωγής αργίλου εντός της ΖΕΠ αλλά και ερευνητική άδεια λατομείου-μεταλλείου.

Υπάρχει δίκτυο με χωμάτινους μη εγγεγραμμένους δρόμους εντός των ορίων της περιοχής ΖΕΠ όπως και υποδομές της ΑΗΚ αλλά και μεμονωμένες οικιστικές μονάδες.

Το οικιστικό κομμάτι της Κοινότητας Κάτω Κουτραφά βρίσκεται πλησίον του προτεινόμενου έργου.

Επιπρόσθετα το μεγαλύτερο ποσοστό της ΖΕΠ εμπίπτει σε περιοχή κυνηγίου ενώ υπάρχουν και κατεστραμμένοι/υποβαθμισμένοι οικότοποι λόγω πυρκαγιών στην περιοχή.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης επίσης σχεδιάζεται η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Αστρομερίτη – Ευρύχου ο οποίος θα επιφέρει πολύ μεγάλη πίεση από μόνος του αλλά και σε συνεργία με τις υπόλοιπες αναπτύξεις στην περιοχή.

6 Συμπεράσματα

Καταληκτικά αναμένεται ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου θα έχει προσωρινές επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης της ΖΕΠ και τα είδη καθορισμού.

Το τεμάχιο βρίσκεται δίπλα από υφιστάμενες ηλεκτροδοτήσεις της ΑΗΚ αλλά και από υφιστάμενο δρόμο ο οποίος ήδη δημιουργεί όχληση στα είδη. Ως εκ τούτου δεν αναμένεται ότι η προσθήκη ενός φωτοβολταϊκού Πάρκου 1 MWp στην συγκεκριμένη περιοχή θα έχει επιπλέον σημαντικές αθροιστικές επιπτώσεις.

Το τεμάχιο καλλιεργείται σχεδόν εξ ολοκλήρου και δεν υπάρχει φυσική βλάστηση στο χώρο.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω δεν υπάρχει ένσταση στην υλοποίηση του έργου με την υιοθέτηση των ακόλουθων όρων:

1. Τα κατασκευαστικά έργα να γίνουν εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου της πτηνοπανίδας
2. Να εξεταστεί η δυνατότητα για υπόγεια ηλεκτρικά καλώδια. Σε περίπτωση εναέριων καλωδίων να τοποθετηθούν αντανακλαστικές σημάσεις

3. Να περιοριστεί η χρήση του φωτισμού εντός του έργου
4. Εγκατάσταση φιλικής προς το περιβάλλον και την άγρια ζωή περίφραξης, παρόμοιας με του Παραρτήματος 4
5. Χρήση του υφιστάμενου οδικού δικτύου χωρίς ασφαλοστρωση ή διαπλάτυνση

Τμήμα Περιβάλλοντος
Μάϊος 2021

7 Παράρτημα

7.1 Παράρτημα 1: Χωροθέτηση προτεινόμενου έργου σε σχέση με την NATURA 2000. Με πράσινο είναι η NATURA 2000 και με κόκκινο είναι το τεμάχιο

7.2 Παράρτημα 2: Απόψεις μελών Ad-Hoc Επιτροπής

1. **Κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου 1 MW στον Κουτραφά.**
Το έργο αφορά την κατασκευή ΦΠ 1 MW στην περιοχή Κουτραφά . Η ΥΘΠ δεν φέρει ένσταση για την εν λόγω ανάπτυξη. Στην εν λόγω περιοχή, η οποία είναι σχετικά επίπεδη, έχουν παραπλήσια αδειοδοτηθεί και άλλα έργα.

2. **Κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού πάρκου 1 MW στο Νικητάρι.**
Το έργο αφορά την κατασκευή ΦΠ 1 MW στην περιοχή Νικητάρι σε πολύ κοντινή απόσταση από την περιοχή του δικτύου Natura 2000 "Περιοχή Άτσας Άγιος – Θεόδωρος». Η ΥΘΠ δεν συστήνει το εν λόγω έργο λόγω άμεσης γεινιάσσης της με περιοχή του δικτύου Natura 2000 και των επιπτώσεων που θα προκύψουν σε είδη χαρακτηρισμού της περιοχής, ιδιαίτερα για τα είδη της κράγκας (*Coracias garrulus*), της δακκανούρας (*Lanius nubicus*) και για το σπηροπούλι (*Emberiza caesia*). Η κατασκευή του έργου, η οποία προτείνεται και σε μη επίπεδη περιοχή θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στα είδη χαρακτηρισμού αφού θα επηρεαστούν περιοχές τροφοληψίας και ξεκούρασης τους.

Σημειώνεται ότι σε παραπλήσια περιοχή με την εξεταζόμενη έχει ήδη εκδοθεί αρνητική γνωμοδότηση για άλλο Φωτοβολταϊκό πάρκο.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΗΡΑΣ & ΠΑΝΙΔΑΣ.
18.3.2021

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Αρ. Φακ.: 02.10.011.005.001.001

Αρ. Τηλ.: 22408924

E-mail: mkyprianou@environment.moa.gov.cy

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
1498 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

12 Ιουλίου 2021

ΜΕ ΗΛ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

**Θέμα: Οι περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμοι
του 2018 έως 2021**

Γνωμοδότηση με βάση το άρθρο 29

Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. ΛΕΥ/00992/2018 και ημερομηνία 02/07/2018 και με βάση το άρθρο 29 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021, σας αποστέλλω τη Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής σε σχέση με το έργο «ΜΕΕΠ για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1MW ιδιοκτησία της εταιρείας "BIOLAND PROJECT 36 LTD" στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά της επαρχίας Λευκωσίας».

2. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 31 του πιο πάνω Νόμου, παρακαλείστε όπως η απόφαση της Πολεοδομικής Αρχής να κοινοποιηθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθεί την εφαρμογή των όρων που το αφορούν.

Μάριος Κυπριανού
για Διευθυντή

Κοινοποίηση:

- Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (υπόψη κας Δέσποινας Ζαχαρίου)
- Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (υπόψη κου Μιχάλη Χατζηπέτρου και κου Ιωάννη Χριστοφίδη)
- Διευθυντή Τμήματος Δασών (υπόψη κου Ηρόδοτου Κακούρη)

ΕΝΤΥΠΟ 16α-Άρθρα 29-30-Καλυπτική επιστολή για Γνωμοδότηση για Έργα του Πρώτου Παραρτήματος (Σελ. 1)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

σύμφωνα με το άρθρο 29 και 30 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021

ΜΕΕΠ για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1MW ιδιοκτησία της εταιρείας "BIOLAND PROJECT 36 LTD" στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΛΕΥ/00992/2018

1. Εισαγωγή

Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως με αριθμό φακέλου ΛΕΥ/00992/2018 και ημερομηνία 5.7.2018 απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος αίτηση για την κατασκευή και λειτουργία φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1 MW ιδιοκτησία της εταιρείας "BIOLAND PROJECT 36 LTD" στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά, συνοδευόμενη από ΜΕΕΠ. Για το εν λόγω έργο ζητήθηκε η εκπόνηση ειδικής οικολογικής αξιολόγησης λόγω της χωροθέτησης του προτεινόμενου έργου με την πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος» – CY2000014, η οποία κατατέθηκε στις 27.10.2020 και αξιολογήθηκε στις 14.12.2020.

Ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση της υποβολής της ΜΕΕΠ, σε δύο καθημερινές εφημερίδες όπως επίσης και του δικαιώματος υποβολής στην Περιβαλλοντική Αρχή, εντός 30 ημερών, απόψεων ή παραστάσεων αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Δεν πραγματοποιήθηκε δημόσια διαβούλευση / παρουσίαση λόγω του ότι το έργο υποβλήθηκε πριν την έναρξη ισχύος των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021.

Η συνάντηση της ad hoc επιτροπής για την αξιολόγηση της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης έγινε στις 14.12.2020 και η σχετική έκθεση εκδόθηκε τον Μάιο 2021.

Τα συμπεράσματα της έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης παρουσιάστηκαν συνοπτικά σε συνεδρία της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον στις 18.5.2021 όπου τα μέλη της Επιτροπής εξέφρασαν τις απόψεις τους για το προτεινόμενο έργο.

2. Σκοπός και περιγραφή της ανάπτυξης

Σκοπός του προτεινόμενου έργου είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από την ηλιακή ενέργεια. Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς του Φ/Β Πάρκου είναι 1000 KW και αποτελείται από:

- 3600 φωτοβολταϊκά πλαίσια στερεωμένα σε βάσεις
- Μετατροπείς τάσης

- Περίφραξη
- Βάσεις με πασσάλους
- Υποσταθμός ΑΗΚ
- Χώρος παρακολούθησης δεδομένων
- Αποθήκη

Τα στάδια κατασκευής του έργου θα είναι: διαμόρφωση τεμαχίου, χωματουργικές εργασίες για τις θέσεις των βάσεων, περίφραξη του τεμαχίου, τοποθέτηση των βάσεων, συναρμολόγηση της μεταλλικής κατασκευής, τοποθέτηση φ/β πλαισίων, εγκατάσταση καλωδίων και γειώσεων, διασύνδεση των μερών του συστήματος, έλεγχος και σύνδεση με το δίκτυο της ΑΗΚ.

3. Χωροθέτηση της ανάπτυξης και περιγραφή υφιστάμενου περιβάλλοντος

Το προτεινόμενο έργο (ΠΕ) χωροθετείται στο τεμάχιο 210 στο φύλλο/σχέδιο 28/24 στον Κάτω Κουτραφά το οποίο εμπίπτει σε γεωργική ζώνη Γ3. Η συνολική έκταση του τεμαχίου είναι 15,331 μ² εκ των οποίων τα 10,707.45 μ² θα καλυφθούν από τις υποδομές και τα φωτοβολταϊκά πλαίσια. Η πρόσβαση στο τεμάχιο μελέτης γίνεται μέσω του δρόμου Αστρομερίτη-Τροόδους Β9. Η χωροθέτηση είναι πλησίον της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Περιοχή Ατσάς – Άγιος Θεόδωρος – CY2000014» που έχει καθοριστεί ως NATURA 2000 επειδή φιλοξενεί είδη ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ, σε απόσταση περίπου 220 μέτρων.

Το έργο χωροθετείται εντός των ορίων της κοινότητας Κάτω Κουτραφά, με την οικιστική ζώνη της κοινότητας να απέχει 0.5 περίπου χλμ από το ΠΕ. Πλησιέστερες άλλες κοινότητες προς το ΠΕ είναι το Νικητάρι σε απόσταση 3.8 περίπου χλμ και το Ποτάμι σε απόσταση 3.6 χλμ. Η προτεινόμενη θέση του έργου βρίσκεται σε υψόμετρο περίπου 210 μέτρων. Περιμετρικά του τεμαχίου υπάρχουν κατά κύριο λόγο ξηρικές καλλιέργειες.

Όσον αφορά την χλωρίδα του τεμαχίου, η βλάστηση που καταγράφηκε περιλαμβάνει αγρωστώδη, μονοετή είδη που είναι κοινά στο νησί και αντιπροσώπους της χλωρίδας που εμφανίζονται σε υποβαθμισμένες περιοχές ή περιοχές με έντονη ανθρώπινη δραστηριότητα. Στην περιοχή μελέτης, δεν εντοπίστηκαν θάμνοι ή δέντρα, με εξαίρεση μερικά άτομα *Ziziphus lotus* (παλλούρα), κάποια από τα οποία ήταν περιμετρικά της περιοχής μελέτης και κάποια εντός του τεμαχίου που ήταν όμως κομμένα από τον θερισμό. Περιμετρικά του τεμαχίου παρατηρήθηκε το ενδημικό είδος παπαρούνας.

Η πτηνοπανίδα στην περιοχή του ΠΕ διαπιστώθηκε με καταμετρήσεις πεδίου που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Αύγουστο 2019 – Οκτώβριο 2019, Δεκέμβριο 2019 – Ιανουάριο 2020 και Φεβρουάριο 2020 - Ιούνιο 2020. Συνολικά 32 είδη πουλιών καταγράφηκαν στις επιτόπου επισκέψεις στην ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη έργου, εκ των οποίων 8 είναι είδη που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας των Πτηνών 2009/147/ΕΚ. 4 από τα είδη καθορισμού της περιοχής καταγράφηκαν στις επισκέψεις πεδίου περιλαμβανομένου και του ενδημικού *Sylvia melanothorax*.

4. Κυριότερες αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον

Οι επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών (βραχυπρόθεσμες) αφορούν μεταξύ άλλων τις ακόλουθες:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Τα έργα κατασκευής δεν αναμένεται να έχουν ιδιαίτερες επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά. Οι επιπτώσεις σχετίζονται με την πιθανότητα ανεξέλεγκτης απόρριψης υγρών

χημικών αποβλήτων (μεταχειρισμένα μηχανέλαια) και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού εργοταξίου και από την απόρριψη των στερεών αποβλήτων που θα δημιουργηθούν κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι επιπτώσεις στο έδαφος κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών θα προκληθούν από τη δημιουργία στερεών μη-επικινδύνων αποβλήτων (μπάζα, οικοδομικά απόβλητα, απορρίμματα συσκευασίων εξοπλισμού) τα οποία θα απορριφθούν στο έδαφος, τη δημιουργία επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, την πιθανή ανεξέλεγκτη απόρριψη υγρών και χημικών αποβλήτων και καυσίμων από τη λειτουργία και συντήρηση των οχημάτων και του εξοπλισμού των εργοταξίων.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Οι πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας αναμένεται να προέλθουν από τις εκπομπές των μηχανημάτων κατασκευής και του σχετικού εξοπλισμού που χρησιμοποιηθούν σε όλες τις φάσεις των κατασκευαστικών εργασιών. Οι εργασίες κατασκευής των νέων εγκαταστάσεων του φωτοβολταϊκού πάρκου αποτελούν τη βασικότερη πηγή έκλυσης σκόνης η οποία μπορεί να έχει σημαντικές αλλά παροδικού χαρακτήρα επιπτώσεις στην ποιότητα του αέρα της περιοχής.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Οι επιπτώσεις στο τοπίο και τα πιθανά προβλήματα αισθητικής ρύπανσης μπορούν να προκύψουν από, τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου, την εναπόθεση και συσσώρευση των υλικών στο χώρο του εργοταξίου και τη μετακίνηση το εξοπλισμού στο οδικό δίκτυο.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Οι επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τις εργασίες κατασκευής εντοπίζονται κυρίως στην κατανάλωση καυσίμων κατά τη λειτουργία των μηχανημάτων κατασκευής.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Η απώλεια χλωρίδας και πανίδας και η αλλαγή των χαρακτηριστικών των βιότοπων μπορούν να προκύψουν από τις δραστηριότητες τοποθέτησης των υλικών κατασκευής του έργου και από τις εργασίες κατασκευής του έργου. Το τεμάχιο του έργου καλλιεργείται με ξηρική καλλιέργεια.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Οι επιπτώσεις στην υγεία (θόρυβο, δονήσεις, ασφάλεια) δεν αναμένονται να επιβαρύνουν το περιβάλλον. Η αυξημένη στάθμη θορύβου κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών αναμένεται ότι θα είναι μεγαλύτερες στην περιοχή με τη στάθμη θορύβου όμως να μην ξεπερνά τα συνιστάμενα όρια εκθέσεως σε θόρυβο που ορίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Οι επιπτώσεις στο κυκλοφοριακό κατά την κατασκευή του έργου προβλέπεται ότι θα προκληθεί κατά τη διάρκεια μεταφοράς των πλασιών και των βάσεων, τη μεταφορά του μπετόν και των άλλων δομικών υλικών στο χώρο ανάπτυξης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου.

Οι κυριότερες επιπτώσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανάπτυξης αφορούν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

Επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά

Αναμένεται η δημιουργία πολύ μικρών ποσοτήτων υγρών και στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του Φωτοβολταϊκού Πάρκου, επίπτωση η οποία εκτιμάται ότι θα είναι μικρή.

Επιπτώσεις στο έδαφος

Δεν αναμένεται να υπάρξει δημιουργία ποσότητας στερεών αποβλήτων κατά τη λειτουργία του έργου ενώ οι αντίστοιχες ποσότητες υγρών αποβλήτων θα είναι ελάχιστες άρα εκτιμάται ότι οι επιπτώσεις στο έδαφος θα είναι αμελητέες. Το προτεινόμενο έργο δεν θα έχει πρακτικά

επίδραση στο έδαφος και δεν θα προκαλέσει γεωλογικές μεταβολές στη διάταξη των πετρωμάτων, την τοπογραφία και το ανάγλυφο της περιοχής.

Επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του Φ/Β Πάρκου αφού η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι σύμφωνη με το σύγχρονο μοντέλο της αειφόρου ανάπτυξης του τομέα της ηλεκτροπαραγωγής που επιβάλλει το μηδενισμό όπου είναι δυνατόν των εκπομπών ρύπων στο περιβάλλον και τη μεγιστοποίηση της διατήρησης των φυσικών ενεργειακών πόρων.

Επιπτώσεις στο τοπίο

Αφορά τον βαθμό οπτικής επίπτωσης ο οποίος προκύπτει από την οπτική παρενόχληση ή παρεμπόδιση που προξενεί το έργο σε κάποιο παρατηρητή, το μέγεθος των φωτοβολταϊκών πλαισίων σε σχέση με το γειτονικό περιβάλλον και τα σημεία εξέχουσας θέας που με τη βοήθεια εξειδικευμένου λογισμικού διαφάνηκε ότι δεν αναμένεται να προκαλέσει οπτική ρύπανση στις κοινότητες πλησίον του έργου.

Επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους

Δεν αναμένονται επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους από τη λειτουργία του έργου αφού δε θα καταναλώνει ενέργεια. Θα υπάρχει κατανάλωση ορισμένης ποσότητας νερού για πλύσιμο των πλαισίων.

Επιπτώσεις στους βιολογικούς πόρους

Το προτεινόμενο έργο δεν αναμένεται να προκαλέσει αλλαγές στο τομέα της χλωρίδας. Οι όποιες επεμβάσεις στο επιφανειακό έδαφος είναι μικρής έκτασης και σχετικά σύντομες.

Επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον

Κατά το στάδιο της συντήρησης αναμένεται να αυξηθεί η στάθμη θορύβου στην περιοχή σε πολύ μικρό βαθμό και παροδικά. Η ανάκλαση της ορατής ακτινοβολίας από την επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πλαισίων δεν είναι σε επίπεδα που θα μπορούσε να προκαλέσει οπτική όχληση, τουλάχιστον όχι μεγαλύτερη απ' αυτή που προκαλούν τα αυτοκίνητα. Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία θα υπάρξουν σε περίπτωση πυρκαγιάς ενώ αρνητικές επιπτώσεις στην κυκλοφορία και στην οικονομία δεν αναμένονται να υπάρξουν.

5. Μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων, σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Στη ΜΕΕΠ περιλαμβάνονται μέτρα μετριασμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

- Τόσο οι προεργασίες εγκατάστασης όσο και οι εργασίες εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών πάρκων θα πρέπει να πραγματοποιηθούν μετά τη λήξη (αρχές Ιουλίου) και πριν την έναρξη (Φεβρουάριο) της αναπαραγωγικής περιόδου των ειδών χαρακτηρισμού της ΖΕΠ, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις από πιθανή όχληση.
- Κατά τις εκσκαφές, τυχόν πλεονάζοντα χωματουργικά υλικά θα πρέπει να απομακρυνθούν από την περιοχή με προσοχή (με τη χρήση φορτηγών) και με τρόπο ώστε να μην διασκορπιστούν σε παρακείμενη φυσική βλάστηση ή μικρά ρυάκια στη νότια πλευρά της ανάπτυξης.
- Το πλέγμα της περίφραξης θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από άνοιγμα διαστάσεων τουλάχιστο 5 cm X 5 cm, έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε μικροπούλια να περνούν μέσα από αυτό. Η τοποθέτηση του από το έδαφος θα πρέπει να είναι σε ύψος τουλάχιστο 10 cm από αυτό, επιτρέποντας τη διέλευση ειδών πανίδας από και προς τον περιφραγμένο χώρο. Σε περίπτωση που τα επίπεδα σκόνης είναι αυξημένα στο χώρο του εργοταξίου προτείνεται να καταβρεχτούν οι χωμάτινες επιφάνειες για να περιοριστεί ο ρυθμός εκπομπής σκόνης.

- Αποφυγή διεξαγωγής χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων

6. Συμπεράσματα Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης

Αναμένεται ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου θα έχει προσωρινές επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης της ΖΕΠ και τα είδη καθορισμού. Το τεμάχιο βρίσκεται δίπλα από υφιστάμενες ηλεκτροδοτήσεις της ΑΗΚ αλλά και από υφιστάμενο δρόμο ο οποίος ήδη δημιουργεί όχληση στα είδη. Ως εκ τούτου δεν αναμένεται ότι η προσθήκη ενός φωτοβολταϊκού Πάρκου 1 MWp στην συγκεκριμένη περιοχή θα έχει επιπλέον σημαντικές αθροιστικές επιπτώσεις. Το τεμάχιο καλλιεργείται σχεδόν εξ ολοκλήρου και δεν υπάρχει φυσική βλάστηση στο χώρο.

Επισυνάπτεται η Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης για το εν λόγω έργο.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω δεν υπάρχει ένσταση στην υλοποίηση του έργου με την υιοθέτηση όρων που ενσωματώνονται στο Παράρτημα.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Κατά τη διάρκεια της ολοκληρωμένης εξέτασης των περιβαλλοντικών παραμέτρων του έργου, η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ, την έκθεση της Μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, τις προδιαγραφές και άλλα στοιχεία από την κατασκευή και λειτουργία παρόμοιων έργων, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και άλλων εμπλεκομένων φορέων, τα χωροταξικά και περιβαλλοντικά δεδομένα του χώρου.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Μετά από συναξιολόγηση των πιο πάνω, η Περιβαλλοντική Αρχή συνηγορεί στο εν λόγω έργο με την προϋπόθεση της τήρησης των αναφερόμενων στην ΜΕΕΠ και των όρων που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος από την ημερομηνία έκδοσης όσο και η Ισχύς της Πολεοδομικής Αδείας.

Μάριος Κυπριανός
Για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος,
Περιβαλλοντική Αρχή,
12.7.2021

Αρ. Φακέλου: 02.10.011.005.001.001

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

ΕΡΓΟ «ΜΕΕΠ για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1MW
ιδιοκτησία της εταιρείας "BIOLAND PROJECT 36 LTD" στην κοινότητα Κάτω
Κουτραφά της επαρχίας Λευκωσίας»

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις από Τμήματα / Υπηρεσίες / Τοπικές Αρχές:

Τμήμα Γεωργίας: Σε επιστολή ημερομηνίας 14.5.2021 αναφέρει ότι φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου, λόγω της γεωργικής δραστηριότητας που υπάρχει στην ευρύτερη περιοχή με καλλιέργειες σιτηρών και δέντρων.

Η τοποθέτηση του Τμήματος Γεωργίας αφορά θέμα χρήσης γης και δεν λήφθηκε υπόψη στην ετοιμασία της παρούσας Γνωμοδότησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΕΠ για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου δυναμικότητας 1ΜW ιδιοκτησία της εταιρείας "BIOLAND PROJECT 36 LTD" στην κοινότητα Κάτω Κουτραφά της επαρχίας Λευκωσίας

Αρ. Αίτησης για Πολεοδομική Άδεια ΛΕΥ/00992/2018

Α. Γενικοί Όροι

1. Ο κύριος του έργου φέρει αμέριση την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο, το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
4. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.
5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

Β. Όροι κατά την κατασκευή του έργου

1. Τα κατασκευαστικά έργα να γίνουν εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου της πτηνοπανίδας. Αποτελεί όρο της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.
2. Να εξεταστεί η δυνατότητα για υπόγεια ηλεκτρικά καλώδια. Σε περίπτωση εναέριων καλωδίων να τοποθετηθούν αντανακλαστικές σημάσεις. Αποτελεί όρο της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.
3. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. Αποτελεί όρο της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.
4. Να περιοριστεί η χρήση του φωτισμού εντός του έργου. Αποτελεί όρο της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.
5. Χρήση του υφιστάμενου οδικού δικτύου χωρίς ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση. Αποτελεί όρο της Έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

6. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα χωροθετικά σχέδια. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.
7. Το εργοτάξιο να περιφραχθεί. Τα μπάζα, τα οικοδομικά υλικά, τα μηχανήματα, κλπ, να τοποθετούνται εντός των περιφραγμένων χώρων για την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής.
8. Οι εργασίες να περιορίζονται αποκλειστικά εντός του τεμαχίου χωροθέτησης του έργου. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.
9. Να γίνει η λιγότερη δυνατή επέμβαση στο χώρο και οι εκχερσώσεις και οι επιχωματώσεις θα περιοριστούν στις απολύτως αναγκαίες. Να χρησιμοποιηθούν τεχνικές στήριξης οι οποίες να διασφαλίζουν τη μικρότερη δυνατή επιφάνεια των τσιμεντένιων βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων.
10. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης/απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κλπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.
11. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ [Κανονισμός 7, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2016 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 159/2011 και τον εκάστοτε τροποποιήσεων τους.
12. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και τον εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.
13. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
14. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να αίται αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την

έργου που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε τους ζητηθούν.

15. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Ε.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία Αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιεσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.
16. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
17. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.
18. Να χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο οδικό δίκτυο της περιοχής. Να μην γίνει καμία αναβάθμιση του οδικού δικτύου (π.χ. ασφαλτόστρωση ή διαπλάτυνση).
19. Οι πάσσαλοι στερέωσης των πλαισίων να στερεωθούν στο έδαφος, με πασσαλόμπηξη, ώστε να αποφευχθεί η μη αναγκαία χρήση μπετόν.
20. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να προσαρμόζεται στο ανάγλυφο της περιοχής.
21. Κατά τον σχεδιασμό της εγκατάστασης να ληφθεί υπόψη η αποφυγή πιθανών αντανάκλασεων και ενοχλήσεων σε περίοικους ή και διερχομένους τόσο στο άμεσο γγγύς περιβάλλοντα χώρο όσο και σε μακρινές αποστάσεις.
22. Να γίνει φύτευση περιμετρικά του χώρου του έργου, καθόλο το μήκος του περιφραγμένου χώρου, τοπικών δένδρων ή/και θάμνων, κατά προτίμηση ξηρανθεκτικών. Το ύψος των φυτών να μην εμποδίζει την απόδοση των φωτοβολταϊκών πλαισίων. Στην τοπιολογία του περιβάλλοντος χώρου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη.
23. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.
24. Για τις υγειονομικές ανάγκες του προσωπικού των εργοταξίων να τοποθετηθούν χημικές τουαλέτες εντός των χώρων των τεμαχίων του έργου. Τα υγρά απόβλητα από τις χημικές τουαλέτες να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής και μεταφοράς, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

25. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα, εάν απαιτηθεί.
- Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από/προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων/απόσπασων υλικών σε/από σωρούς και η εναπόθεση/απόσπασση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.
- Οι εξατμίσεις όλων των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος

26. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:

- Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων του εργοταξίου
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/οχημάτων του εργοταξίου
- Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Τήρηση του ωραρίου εργασίας. Οι θορυβώδεις εργασίες να γίνονται κατά τη διάρκεια κανονικών ωρών εργασίας.

27. Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.

28. Οι ρύποι που εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Νόμος (Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017)], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, στη διαδρομή Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας/ Νομοθεσία/ Η περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα νομοθεσία/ Κανονισμοί/ Αρ.77(Ι)/2010 και 3(Ι)/2017].

29. Να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (ή ψηλής ενεργειακής απόδοσης).

30. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων και γενικά να μεριμνήσει για την καθαριότητα του.

31. Να ληφθούν μέτρα ώστε το έδαφος να διατηρηθεί ασυμπίεστο για την απορρόφηση των ομβρίων υδάτων.

Γ. Όροι κατά τη λειτουργία του έργου

1. Να γίνει κατάλληλη σήμανση και να απαγορεύεται η είσοδος στην εγκατάσταση σε οποιοδήποτε μη εξουσιοδοτημένο άτομο ώστε να ασφαρίζεται η παρεμπόδιση ελεύθερης πρόσβασης σε αυτόν.

2. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.) και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον

3. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του έργου. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.

4. Εφόσον γίνεται υγρός καθαρισμός των φωτοβολταϊκών πλαισίων, τότε να χρησιμοποιείται πιεστικό σύστημα νερού χαμηλής κατανάλωσης.

5. Οποιαδήποτε απόβλητα προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα επίσης, με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2016.

7. Για χρήση των σκευασμάτων καταπολέμησης των αγριόχορτων να τηρούνται οι κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής καθώς και οι πρόνοιες του Περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου 2002-2013 για την αποφυγή οποιασδήποτε ρύπανσης

Δ. Όροι κατά την αποξήλωση του έργου

1. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

2. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους.
- Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

3. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

Τμήμα Περιβάλλοντος
Ιούλιος 2021

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Αριθμός Φακέλου σας: -
Αριθμός Φακέλου ΑΗΚ: 400387615

✓ Επαρχιακό Γραφείο Τμ. Πολεοδομίας & Οικήσεως Λευκωσίας
Τ.Θ. 24401, 1705 Λευκωσία

12/6/2018

Κύριοι,

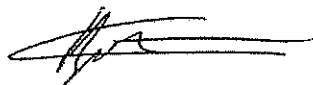
Έκδοση Πολεοδομικής Άδειας για ανέγερση Φωτοβολταϊκού Πάρκου ισχύος 1 MW της εταιρείας BIOLAND PROJECT 36 LTD στο τεμάχιο:210, Φ/Σχ:XXVIII 24, στον ΚΑΤΩ ΚΟΥΤΡΑΦΑ.

Παρακαλώ να κοινοποιηθούν έγκαιρα στον αιτητή, οι πιο κάτω απόψεις της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου αναφορικά με την πιο πάνω υπόθεση:

- Απαιτείται Ηλεκτρικός Υποσταθμός στη θέση που δείχνεται στα σχέδια. Για τον υποσταθμό θα πρέπει να εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής την οποία πρέπει να προσκομίσει ο αιτητής στην ΑΗΚ. Ο Υποσταθμός θα κατασκευαστεί από τον αιτητή με επίβλεψη αδειούχου Πολιτικού Μηχανικού, μέλος του ΕΤΕΚ, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις υποδείξεις, τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές της ΑΗΚ.
- Ο αναγκαίος χώρος, τα δικαιώματα διάβασης, τοποθέτησης και συντήρησης υπογείων καλωδίων, καθώς και το κτίριο του υποσταθμού θα πρέπει να εκμισθωθούν στην ΑΗΚ, έναντι του μισθώματος των (€10) δέκα ευρώ το χρόνο, για όσο χρονικό διάστημα το Φωτοβολταϊκό Πάρκο θα βρίσκεται σε λειτουργία και διασυνδεδεμένο με το Δίκτυο της ΑΗΚ.
- Θα πρέπει να γίνει αίτηση για ηλεκτρική σύνδεση του Φωτοβολταϊκού Πάρκου. Μετά την αίτηση, η ΑΗΚ θα προχωρήσει στην εκπόνηση τεχνοοικονομικής μελέτης και ο αιτητής θα πρέπει να αποδεχτεί τους σχετικούς όρους σύνδεσης που θα εκδοθούν για να προχωρήσει η ηλεκτροδότηση. Θα πρέπει να τηρηθούν όλες οι πρόνοιες του περι Ηλεκτρισμού Νόμου, Κανόνων Αγοράς και Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.
- Εάν η ανάπτυξη επηρεάζεται από το υφιστάμενο δίκτυο της ΑΗΚ, ο αιτητής θα πρέπει να αποταθεί στην Αρχή Ηλεκτρισμού για μετακίνηση του.
- Οι παρούσες απόψεις ισχύουν για όσο χρονικό διάστημα θα ισχύει η εν λόγω Άδεια. Σε περίπτωση αναθεώρησης της, παρακαλώ να ζητηθούν εκ νέου οι απόψεις της ΑΗΚ.

Η ΑΗΚ είναι στη διάθεση σας για την παροχή οποιασδήποτε συμβουλής επί των πιο πάνω θεμάτων.

Με εκτίμηση,

Κώστας Στασόπουλος
Βοηθός Διευθυντής (Περιφέρειας)
Περιφερειακό Γραφείο
Λευκωσίας-Κερύνειας-Μόρφου

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΜΕ ΥΣ

